Ramiz
MÖVSÜM

SƏDAQƏTLİ RƏFİQƏLƏR

(elegiya)

Tatyana Yuriyevnanın əziz xatirəsinə ithaf edirəm.

İnanmıram, elə qadın
bir də gələ Yer üzünə;
Həyat onu sınamışdı hər üzünə...
Duyğulara süzülürdü zərif səsi,
Ürəklərə məlhəm idi hər kəlməsi...
Xeyirxahlıq Tatyananın qayəsiydi!
Qarışqanı tapdamağa qoymazdı o,
Deyərdi ki, qabağından qaçın, getsin.
Hərdən milçək də gələrdi
çağrılmamış qonaq kimi...
Milçəyin də həyatına qıymazdı o,
Deyərdi ki, pəncərəni açın, getsin.
İlahinin yaratdığı hər nə varsa,
onun üçün əziz idi.
Yaradanın qarşısında alnı açıq,
vicdanı da təmiz idi.
Hər bir kəsin qayğısına qalardı o...
İradəsi güclü idi, canı zəif.
Dərdlilərin dərd yükünü
öz çiyninə alardı o...
Qəmli, küsgün baxışlara
təbəssümlü gözlərindən nur saçardı...
Çox həvəslə dibçəklərdə gül əkərdi.
Dibçəkdəki güllər kimi,
arzuları gül açardı...
Oğulları toy edəndə,
sevincindən qanadlanıb, o - uçardı!..
Hamı ilə səmimiydi, mehrliydi.
Deyərdi ki, gəlinlərim - qızlarımdı!..
Gəlinlər də Ona - Ana! - deyərdilər.
Haqlı sözdü: "Zər qədrini zərgər bilər".
İnsanlara tükənməyən
Sevgi vardı ürəyində.
Hər bir kəsə
xeyir-dua arzulardı diləyində.
Xəstə idi... Kefi bir az açılanda,
Zarafatdan qalmayırdı.
Onun şirin söhbətindən
doymaq mümkün olmayırdı...
Axır vaxtlar yaşamaqdan bezmişdi o,
Nə yuxusu vardı onun, nə iştahı...
Ümidini hər tərəfdən kəsmişdi o,
Tanrı idi son gümanı, son pənahı!..
Ağır mərəz şiddətini artıranda,
Bir dəfəyə neçə dənə həb atardı...
Səhhətindən gileylənib,
başqasının əhvalını korlamazdı.
Danışanda, sözlərinə bal qatardı...
Mələksima bu xanımın
gözlərində sevinc vardı, qəlbində qəm.
Sevinc - onu yaşadırdı, qəm - üzürdü;
O, qalmışdı "olum-ölüm" arasında.
Ürəyində həyat eşqi hey daşardı;
Gecə-gündüz o, ölümlə çarpışardı...
O, görünmək istəyirdi
insanların sırasında;
Çox heyif ki, yetişmədi atrzusuna...
Xasiyyəti ipək qadın,
incə qəlbli, çiçək qadın
ruzigarın hökmü ilə,
elə çiçək fəslində də
son nəfəsin alıb, getdi...
O, ömür-gün yoldaşından
çox nigaran qalıb, getdi...
Elə bildik qayıdacaq, qayıtmadı;
Bu nə uzun səfər oldu...
Bütöv ömür yaşamadı,
Yarı ömür yaşadı o,
Qalan ömrü zəhər oldu...
Kim deyər ki, o - həyatdan doyub, getdi?..
Fəridini, Eldarını gözüyaşlı qoyub, getdi...

* * *

Tatyananın məzarının önündəyik...
Neçə-neçə rəfiqəsi
dövrə vurub ətrafında,
gözüyaşlı dayanıblar...
Ürəkləri şan-şan edir nalə səsi!..
Hönkür-hönkür ağlayan qız -
Tatyananın iş yoldaşı İradədir.
Şivən salıb, fəryad edir...
Gözləri kor,
ayaqları şikəst, qoca bir qadın da
çəliyini tez-tez yerə vura-vura,
gəldi bura.
O da yazıq biçarənin
rəfiqəsi Gülüş idi.
Elə bil ki, göy titrədi, Yer tərpəndi,
Bu gəliş - nə gəliş idi?!
O, hamının diqqətini cəlb elədi...
Qadınların biri dedi:
- Gülüş xanım, maşınınız hanı sizin?..
Gülüş dedi: - Mən piyada gəlmişəm ki,
onun ruhu diksinməsin...
Tatyananın yoxluğuna
Gülüş dözə bilməyirdi,
İçi yanıb alışırdı!..
O, əyilib lap aşağı,
Tatyanaya nəsə dedi;
Ruhu ilə danışırdı...
Çəliyini yerə qoyub,
qəbrin ayaq tərəfində
o, dayandı dizi üstə.
Sonra enib üzü üstə,
mərmər daşa yapışdırdı dodaqların...
Öpüşlərə qərq elədi
Tatyananın "ayaqların..."
O, ağladı yana-yana,
Səsi düşdü qəbirstana...
Sona çatdı vida vaxtı.
...Nə etməli? Ölüm - haqdı!
Səbr etmək qalır bizə...
Hər bir insan əvvəl-axır ,
bura salır güzarını...
Hər kəs bilir: həyat - şirin, ölüm - acı.
Rəfiqələr gəlib öpdü
Tatyananın o mübarək məzarını...
Bir ağızdan söylədilər:
- Biz həmişə səninləyik,
Rahat uyu, əziz bacı!..